

35/к. 9. 24/98
05.10.1998

11-03-0124
07.10.98г.

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

№ 24/98

Не влиза в сила

Е. И. Христов, 266 СТАНОВИЩЕ

на

7.2.98

МИНИСТЪРА НА ФИНАНСИТЕ

ПО КОНСТИТУЦИОННО ДЕЛО № 24/1998 Г.

ОТНОСНО: Искането на Главния прокурор на Република България за установяване противоконституционността на чл. 50, т. 2 от Закона за защита, рехабилитация и социална интеграция на инвалидите (обн. ДВ, бр. 112 от 1995 г.; доп., бр. 110 от 1996 г.; изм., бр. 123 от 1997 г.)

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Главният прокурор на Република България е сезирал Конституционния съд с искане да бъде установена противоконституционността на разпоредбата на чл. 50, т. 2 от Закона за защита, рехабилитация и социална интеграция на инвалидите /ЗЗРСИИ/. В искането се поддържа, че посочената норма противоречи на чл. 60 от Конституцията на Република България, който в ал. 2 определя, че данъчни облекчения и утежнения могат да се установяват само със закон. Главният прокурор се позовава и на Решение № 8 от 1997 г. по конституционно дело № 3 от 1997 г., постановило, че

Конституцията не предвижда възможност държавата едностранно, дори и със закон, да задължава физическите и юридическите лица да заплащат вноски върху постъпленията от развиваната от тях правомерна дейност в различни фондове на различни ведомства и органи на управлението.

С определение от 15.09.1998 г. по конституционно дело № 24/1998 г. Конституционният съд е допуснал искането за разглеждане по същество и е конституирал министъра на финансите като заинтересувана страна по делото.

С оглед дадената ми с определението възможност, изразявам следното становище:

Считам, че искането на Главния прокурор е неоснователно по следните съображения:

Атакуваната разпоредба на чл. 50, т.2 от ЗЗРСИИ регулира обществени отношения, свързани с ролята на държавата и обществото при полагане на грижи за инвалидите. Този специален закон намира конституционната си обосновка в чл. 51, ал. 1 на Конституцията на Република България, която прогласява правото на гражданите на обществено осигуряване и социалното подпомагане, като ал. 3 на същата норма определя, че лицата с физически и психически увреждания се намират под особена закрила на държавата и обществото. Ето защо ЗЗРСИИ с предметния си обхват, посочен в чл. 1, извеждайки на преден план правата на инвалидите на рехабилитация и социална интеграция, създава условия и урежда произтичащите от тези права задължения на държавата, държавните органи, общинските съвети, стопанските и обществените организации в страната, с цел да се гарантира пълноценното и равностойно участие на инвалидите в

обществения живот. Създавайки това задължение за държавата и обществото, Конституцията, чрез приетия Закон за защита, рехабилитация и социална интеграция на инвалидите, им дава правната възможност да регулират обществените отношения в тази област. Това би могло да се осъществи като отговорността и задълженията към инвалидите се разпределят между държавата и обществото. Съгласно чл. 47 от ЗЗРСИИ държавата и обществото осигуряват финансирането на дейностите за профилактика, рехабилитация и социална интеграция по този закон със средства от специализирания фонд "Рехабилитация и социална интеграция", средства от държавния бюджет и от други източници. С чл. 48, ал. 1 е създаден горепосоченият фонд към Министерския съвет, като разпоредбата на чл. 48, ал. 3 определя, че средствата по този фонд се използват както за финансиране на проекти и програми за профилактика, рехабилитация и социална интеграция, така и за изплащане на социални помощи на инвалиди. С тази норма се изпълнява конституционната разпоредба на чл. 51, ал. 1. В чл. 50 на ЗЗРСИИ са посочени източниците за набиране на средствата по фонд "Рехабилитация и социална интеграция на инвалидите" и като един от тях в т. 2 е определен като вноски от юридически лица, извършващи застрахователна дейност, в размер 1 на сто от внесените суми от собственици на моторни превозни средства по застраховка "Гражданска отговорност". Разпоредбата се отнася за всички субекти – юридически лица, извършващи задължителната застраховка "Гражданска отговорност". Считам, че вноските, които застрахователите правят в специализирания фонд "Рехабилитация и социална интеграция", не могат да се определят като вид облагане и да

бъдат третираны като скрити данъчни задължения. Те представляват установената от законодателя форма за участие на обществото в процеса на социалната интеграция на инвалидите, като по този начин се защитават и гарантират основни права на гражданите, прогласени в Конституцията. В подкрепа на това твърдение е предназначението на събраните средства и тяхното използване изключително за задоволяване на обществените потребности на инвалидите под формата на социални помощи съгласно чл. 48, ал. 3 от ЗЗРСИИ.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Предвид гореизложеното считам, че искането на Главния прокурор следва да бъде отхвърлено като неоснователно.

МИНИСТЪР:

